

Дошли сте у Вашингтон на Молитвени доручак, то обично значи сусрет са америчким званичницима како у Конгресу тако у Стејт департменту, очекује вас и путовање за Њујорк где је седница Савета безбедности, Безбедносна конференција у Минхену, од понедељка наставља се дијалог у Бриселу. Реците нам за почетак овог разговора с ким сте разговарали у Вашингтону, да ли сте задовољни тим разговорима, шта је порука ваших саговорника?

Ја сам задовољан разговорима које сам имао у Стејт департменту, разговарао сам са помоћником државног секретара Викторијом Нуланд. Она је практично једна од људи у Стејт департменту који је задужен да тако кажем за Евроазију, односно са њом смо највише радили и контактирали када је реч о билатералним односима између ОЕБС-а и САД-а. У том смислу је разговор био веома садржајан. Разменили смо мишљење о најактуелнијим међународним питањима, али и о нашим билатералним односима. Они су веома задовољни развојом наших билатералних односа. Нисам улазио наравно у детаље, али ми ћемо наставити ове разговоре већ у Минхену. Ја ћу поново боравити овде крајем месеца, зато што ћу у својству председавајућег ОЕБС-а говорити у Савету безбедности Уједињених нација, о односу Уједињених нација и ОЕБС-а и учествовати на хирињу Хелшинског одбора конгреса, телу које је задужено за односе САД са ОЕБС-ом. Наши односи су са САД-ом последњих година веома динамични, и без обзира што постоје размимоилажења, на пример око питања Косова. Ми се трудимо да имамо један избалансиран приступ, односно да у оним стварима око којих се слажемо остваримо напредак. Имао сам добре разговоре и са конгресменима и сенаторима, српским кокусом и морам да кажем да ту заиста постоји једно велико расположење. Позвао сам их да посете Србију и да се на лицу места увере у оно што се тренутно дешава у Београду.

Оно што се тренутно дешава у Београду је једна ствар, друга ствар је оно што се тренутно дешава у Приштини, наставља се тај дијалог. Последњих неколико недеља је било доста узбуркано, ево и косовска скупштина је расправљала о смени министара Александра Јаблановића. У Београду је премијер имао састанак са Српском листом на ту тему. Како ви гледате на те догађаје, да ли је то нешто што ће имати негативан утицај и наставак дијалога. Ваш косовски колега, Хашим Тачи, верује да то неће имати утицаја. Да ли се слажете са тим?

Сигурно ће имати утицај због једне лоше атмосфере која се ствара. Прво, дуго није било састанака на највишем нивоу, а разлог је био тај што дуго времена, није била

конституисана приштинска власт. С друге стране ако би сте погледали уназад три године, сигурно да многе ствари које се данас дешавају на Косову нико не би могао ни да замисли пре три године. Што значи да смо остварили један велики и изузетан напредак у нашим односима, при томе Србија није променила свој принципијални став када је реч о статусу, али желимо да решавамо та основна животна питања. У том смислу, мислим да приштинске власти не вреднују довољно напоре које је учинио Београд. На пример, један од тих напора јесте и тај да су Срби учествовали на локалним изборима, на парламентарним изборима. Имате представнике српског народа на Косову који су чланови Владе. И овај један потез према господину Јаблановићу неће сигурно наићи на позитивне реакције. Било би барем морално осудити оне које је Јаблановић напао. Сви су заборавили на те догађаје, а то је да су нападнути Срби који су дошли да посете гробове својих најближих, пошто су напустили те територије. Тако се не може градити поверење. Основна ствар, ако желимо да успе дијалог у Бриселу, јесте поверење и политичка воља. Ми јесмо заинтересовани за наставак тог дијалога баш зато што треба да се инплементира оно што је за нас најважније – заједница општина. И очекујемо да се пре свега смире страсти. Ово је први састанак под вођством два нова премијера, али и нове високе представнице Европске уније Федерике Могерини и једноставно треба хладне главе наставити даље разговоре.

Једно од спољних питања које се појавило на Косову је и комбинат „Трепча“. Који је ваш став, да ли о томе треба разговарати у Бриселу, мислим да је господин Тачи рекао да је то унутрашње питање Косова и да не би требало бити тема у Бриселу.

Знате, то је једно питање о којем смо започели разговоре у Бриселу, али их никада нисмо завршили, нити смо покретали на један озбиљан начин, а то је питање имовине. Договор је био да се о томе расправља у наставку дијалога, тако да та тема не може да се заобиђе, управо зато што то није политичко питање, то је и економско питање. Знате Србија је, кад сам водио те преговоре, у припремама, сећам се да сам прочитао да је Србија за десетак година од 2000. године отплатила пола милијарди евра косовског дуга, зато што ми сматрамо Косово делом Србије. Знате шта, ово није 19. век па треба да имате национализацију, све што је на нашој територији ми треба да сматрамо, да тако кажем, национализованим. Ово је модеран свет, 21. Век, о тим темама се мора разговарати и то без политичких притисака, треба о томе разговарати на један експертски начин. То Србија тражи – економске интересе, односно шта је ту оно шта је Србија улагала, шта је то оно што мислимо да је наш државни капитал пре свега, и не мислимо да то питање не треба да буде питање дијалога. Ми имамо друга питања, шта је са приватном имовином, шта је са имовином цркве, шта је са културно-историјским споменицима. Али то нису сада теме, ми нисмо те теме ни актуелизовали, него је приштинска власт актуелизовала тиме што је хтела да прода одређене комбинате без сагласности Србије.

Немамо баш пуно времена, али да се осврнемо на то једно питање које се тиче председавањем Србије ОЕБС-ом. Украјинска криза и ескалација насиља, претпостављам да је то најактуелније питање када је реч о председавању Србије и вероватно ћете се тиме бавити и током викенда на конференцији у Немачкој.

Па јесте, Србија је председавајућа ОЕБС-ом, организације која је једна од највећих у

свету, има 57 држава чланица, од САД-а па до Руске Федерације. Имајући све то у виду, задатак те организације је да се неутралишу конфликти, односно да дође до деескалације сукоба. Зато је свакако најважнији задатак у овом тренутку Украјина. Ми смо свакога дана на вези са нашим посматрачким мисијама у Украјини, посредујемо, разговарамо. Данас и сутра ће бити такође посебно још додатих укључења и председника у нормандиском формату, ту је и државни секретар САД-а. Ми ћемо у Минхену имати састанак тројке у суботу на коме ћемо немачки министар Штајнмајер, швајцарски министар Буркхалтер и ја заједно са функционерима ОЕБС-а разматрати ситуацију и разговараћу. Трудићу се да тог дана разговарам са Лавровим и Клинкином како ћемо даље. Ми желимо да дође до деескалације сукоба, односно да дође до примирија и да се дијалогом покушају решити сви проблеми.